

Čas je za ukrepanje: agencija EU-OSHA začenja kampanjo, namenjeno obravnavi najpogostejše z delom povezane zdravstvene težave v Evropi

Bolečine v hrbtu? Bolečine v vratu zaradi dela? Niste sami. Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) je začela kampanjo za obdobje 2020–2022 s sloganom „**Naredimo breme lažje za zdrava delovna mesta**“, ki se osredotoča na kostno-mišična obolenja, povezana z delom. S tem se začne program dogodkov in ukrepov, namenjenih ozaveščanju o tej težavi, ki prizadene milijone delavcev po vsej Evropi, in njeni obravnavi.

Zagotavljanje najboljšega mogočega delovnega okolja je bistvenega pomena za zdravje in dobro počutje delavcev ter torej dolžnost vseh delodajalcev. Na naš način življenja in dela zdaj vpliva tudi pandemija, vsi pa lahko izkoristimo danes objavljene smernice in vire.

Približno trije od petih delavcev kljub zakonodaji in pobudam, namenjenim preprečevanju, trpijo za kostno-mišičnimi obolenji, ki ostajajo najpogostejša z delom povezana zdravstvena težava delavcev v vseh poklicih in sektorjih v Evropi. Ponavljajoči se gibi, dolgotrajno sedenje in dvigovanje težkih bremen so samo nekateri od dejavnikov tveganja za te bolezni, ki lahko prizadenejo mišice, sklepe, kite ali kosti. Njihov negativni vpliv na kakovost življenja delavcev je jasen.

Na tiskovni konferenci v Bruslju ob uradnem začetku kampanje je Nicolas Schmit, evropski komisar za delovna mesta in socialne pravice, poudaril, da je nujno treba ukrepati:

Komisija v celoti podpira kampanjo, ki jo je danes začela Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA), namenjeno reševanju težav kostno-mišičnih obolenj, povezanih z delom. Zagotavljanje najboljšega mogočega delovnega okolja je bistvenega pomena za zdravje in dobro počutje delavcev ter torej dolžnost vseh delodajalcev. Mnogi med nami – trije od petih – smo zaradi svojega dela že občutili bolečino v hrbtu, okorelost mišic ali bolečino v vratu. To lahko resno vpliva na naše vsakdanje življenje in produktivnost ter lahko škoduje našemu telesnemu in duševnemu zdravju. Na naš način življenja in dela zdaj vpliva tudi pandemija, vsi pa lahko izkoristimo danes objavljene smernice in vire.

Uspeh kampanje je odvisen od predanosti obširnih vseevropskih omrežij agencije EU-OSHA — nacionalnih informacijskih točk, uradnih partnerjev kampanje, medijskih partnerjev in evropske podjetniške mreže — ki bodo podprli kampanjo in njena sporočila razširjali po Evropi, zlasti med mikro, malimi in srednjimi podjetji.

Neprecenljiva je tudi podpora socialnih partnerjev in evropskih institucij, pri čemer nemško predsedstvo Sveta EU priznava potrebo po ukrepanju glede kostno-mišičnih obolenj in se k temu zavezuje. Hubertus Heil, nemški zvezni minister za delo in socialne zadeve, je opozoril:

Kostno-mišična obolenja so prisotna v vseh državah Evrope in različno vplivajo na nas. Obravnavati jih je treba na vsakem delovnem mestu v Evropi – od proizvodnih obratov in frizerskih salonov do bolnišničnih oddelkov in pisarn. Kampanjo z naslovom „Naredimo breme lažje za zdrava delovna mesta“ zato popolnoma podpiramo.

Kostno-mišična obolenja pomenijo tudi precejšnje stroške za delodajalce in nacionalne zdravstvene sisteme. Christa Sedlatschek, izvršna direktorica agencije EU-OSHA, je poudarila naslednje:

Poleg povzročene trpljenja imajo prizadeti delavci tudi manj izpolnjujoče zasebno in poklicno življenje. Delavci s kostno-mišičnimi obolenji pogosteje in za daljša obdobja izostajajo z dela, so pri delu manj produktivni in se pogosto

predčasno upokojijo, kar je slaba novica za podjetja in veliko breme za nacionalna gospodarstva. S to kampanjo bomo izpostavili, da sta zgodnje ukrepanje in rehabilitacija ključnega pomena in popolnoma izvedljiva. Če že zdaj začnemo sodelovati in začnemo uporabljati dobre prakse, lahko preprečimo kostno-mišična obolenja pri naslednjih generacijah delavcev.

Ukrepi za preprečevanje in obvladovanje kostno-mišičnih obolenj so pogosto preprosti in poceni, je eno ključnih sporočil kampanje „Naredimo breme lažje za zdrava delovna mesta“. Kampanja bo nagovarjala delavce in delodajalce v vseh sektorjih, predvsem pa se bo osredotočila na sektorje, v katerih obstaja veliko tveganje, kot sta zdravstvo in zgodnje izobraževanje.

Ključni poudarek bo tudi na zagotavljanju podpore delavcem s kroničnimi kostno-mišičnimi obolenji, da ostanejo v poklicnem življenju, skupaj s potrebo po upoštevanju psihosocialnih tveganj in raznolikosti delavcev, k obravnavi kostno-mišičnih obolenj pa je treba pristopati v duhu sodelovanja, ki vključuje delavce, delodajalce, izvajalce zdravstvenih storitev in druge deležnike.

Posebna pozornost bo namenjena nastajajočim tveganjem, ki na primer izhajajo iz digitalizacije in novih tehnologij, ter načinom organizacije dela. To je glede na pandemijo bolezni covid-19, ki je številne delavce prisilila, da zapustijo pisarne in delajo od doma, še posebej aktualno. Kostno-mišična obolenja in delo od doma je prednostno področje kampanje.

Cilj KAMPANJE ZA ZDRAVO DELOVNO OKOLJE ZA OBDOBJE 2020–2022, ki poteka pod sloganom **Naredimo breme lažje za zdrava delovna mesta**, je ozaveščati o kostno-mišičnih obolenjih, povezanih z delom, in širiti informacije, kako jih je mogoče preprečiti in obvladovati. Na nacionalni ravni kampanjo usklajujejo informacijske točke agencije EU OSHA, podpirajo pa jo uradni in medijski partnerji kampanje ter evropska podjetniška mreža. Kampanja ima šest glavnih ciljev:

- ozaveščanje o pomembnosti preprečevanja z delom povezanih kostno-mišičnih obolenj z zagotavljanjem dejstev in številke o nevarnosti izpostavljenosti tem obolenjem ter o njihovem vplivu na ljudi, podjetja in družbo;
- spodbujanje ocenjevanja tveganja ter proaktivnega obvladovanja kostno-mišičnih obolenj z zagotavljanjem dostopa do ustreznih orodij, smernic, avdio-vizualnega gradiva ter drugih pomožnih virov;
- širjenje spoznanja, da lahko sicer kostno-mišična obolenja prizadenejo vsakega od nas, a jih je mogoče tudi uspešno odpraviti;
- poglobitev znanja o novih in nastajajočih dejavnih tveganja za nastanek tovrstnih obolenj;
- poudarjanje pomembnosti podpiranja delavcev s kroničnimi kostno-mišičnimi obolenji, da se ponovno vključijo na delovno mesto in še naprej opravljajo delo, ter predstavljanje, kako je to mogoče doseči;
- spodbujanje dejavnega sodelovanja različnih deležnikov ter omogočanje izmenjave informacij in dobre prakse.

Najpomembnejši dogodki v okviru kampanje bodo **EVROPSKI TEDNI VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU** (oktobra 2020, 2021 in 2022), dogodek za izmenjavo primerov dobre prakse, ki bo organiziran marca 2022, ter podelitev priznanj za dobro prakso in srečanje na vrhu za zdravo delovno okolje (oboje novembra 2022).

EVROPSKA AGENCIJA ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU (EU-OSHA) si prizadeva za varnejša, bolj zdrava in produktivnejša delovna mesta v Evropi. Raziskuje, razvija in razširja zanesljive, uravnotežene in nepristranske informacije o varnosti in zdravju pri delu ter organizira vseevropske kampanje za ozaveščanje. Agencija, ki jo je Evropska unija ustanovila leta 1994 in ima sedež v španskem mestu Bilbao, združuje predstavnike Evropske komisije, vlad držav članic, združenj delodajalcev in delavcev ter vodilne strokovnjake iz držav članic EU in zunaj njenih meja.